

Eerste effectmonitor

Integrale Persoonsgerichte Aanpak Radicalisering

Peildatum 1 februari 2017

Inhoud

Samenvatting.....	4
1.1 Achtergrondgegevens personen in de aanpak.....	9
1.1.1 Geslacht.....	9
1.1.2 Leeftijd.....	10
1.1.3 Verspreiding per stadsdeel.....	10
H2. Doelstelling 1: Het verminderen van risicogedrag.....	12
2.1 Uitreizen.....	12
2.2 Terroristische handelingen.....	16
2.3 Overig risicogedrag gebaseerd op radicaal gedachtegoed.....	17
2.4 Delictgeschiedenis.....	17
H3. Het verbeteren van toekomstperspectief.....	21
	
H4. Verminderen en voorkomen van in- en doorstroom familieleden en vrienden en het bieden van nazorg.....	29
4.1 Inzicht in gezinsomgeving.....	29
	
4.5 Netwerkanalyse.....	34
H5. Doelgroepanalyse.....	35
5.1 Woonsituatie.....	35
5.2 Sociale omgeving.....	35
5.2.1 Relatie met ouders.....	35

5.2.2 Contact met familie door uitreizigers	36
5.3 Notificatie	36
5.4 Motivatie voor begeleiding	37
H6. Voorlopige conclusie en aanbevelingen.....	39
6.1 Voorlopige Conclusie	39
6.2 Aanbevelingen.....	40
Bijlage 1: Het Meld- en Adviespunt Radicalisering	41
Bijlage 2 Overzicht misdrijven en veroordelingen personen in de iPGA-R.....	43

VERTROUWELIJK

Samenvatting

Doelstelling 1: verminderen risicogedrag

- In totaal zijn er in Amsterdam **23** mensen uitgereisd¹. Sinds de start van de iPGA-R in april 2016 is dat aantal niet meer gegroeid. Buiten reikwijdte, casuïstiek
- In totaal zijn **11** personen in de aanpak vrijgelate uitreizigers. De **11** personen zijn niet alsnog uitgereisd. Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

- 5.1,2,d
- In totaal zijn **10** personen aangehouden voor het plegen van delicten met terroristisch oogmerk. Hiervan zijn **7** personen veroordeeld tot deelname of poging tot deelname aan een terroristische organisatie. Dit zijn allemaal vrijgelate uitreizigers. Geen enkele terugkeerder is veroordeeld voor deelname aan een terroristische organisatie. Buiten reikwijdte, casuïstiek
- Van **1** april 2016 tot aan de peildatum hebben **6** personen in detentie gezeten voor zowel radicaliseringsgerelateerde delicten als andere delicten. Hiervan hebben **3** personen hun straf uitgezeten en zitten er **3** personen nog vast: Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

- Op peildatum **1** februari 2017 hebben **7** personen reclasseringstoezicht. Dit is inclusief de groep personen veroordeeld voor een delict met terroristisch oogmerk.
- In het totaal zitten er op de peildatum **1** februari 2017, **47** personen in de iPGA-R aanak. Van deze **47** personen zijn **22** personen veroordeeld voor **1** of meer strafbare feiten. Het type delicten varieert sterk, het gaat om delicten zoals bedreigingen, diefstallen, straatroven, mishandelingen en openlijke geweldpleging.

Doelstelling 2: Verbeteren van perspectief

- 5.1,2,d
- 5.1,2,d
- 5.1,2,e
- 5.1,2,d

---

¹ Sinds 2009

- 5.1.2,d
- 5.1.2,d Buiten reikwijdte, casuïstiek
Buiten reikwijdte, casuïstiek
- 5.1.2,d
- 5.1.2,d

Doelstelling 3: verminderen en voorkomen van in- en doorstroom van familieleden en het bieden van nazorg.

- Sinds 1 april 2016 is er een beter beeld van de sociale omgeving van de personen. Op dit moment zijn er 5.1.2a minderjarige broertjes en zusjes bekend en 5.1.2a meerderjarige broers en zussen. 5.1.2,e
5.1.2,e 5.1.2a
- 5.1.2,e
- 5.1.2,d
- Bij uitreizigers wordt getracht de familie van de uitreiziger te ondersteunen. Van de 10 uitreizigers, aanvaarden 5 gezinnen de hulp die wordt geboden. Buiten reikwijdte, casuïstiek
Buiten reikwijdte, casuïstiek
- Uit de netwerkanalyse komt naar voren dat veel personen in de aanpak minstens 1 andere persoon in de aanpak kennen. Dit laat zien dat er **veel onderlinge relaties** van personen zijn. Sinds 1 april 2016 is er **1** familieaanpak voor 2 schoonzussen in de aanpak.

Doelgroepanalyse

- Van de personen in de aanpak in is 77% man (36 van de 47), een 23% is vrouw (11 van de 47). Opvallend is dat 3 van de 4 terugkeerders van het vrouwelijk geslacht zijn en dat de enige persoon die gecategoriseerd is als ronselaar ook van het vrouwelijk geslacht is. Sinds de vorige halfjaarmonitor is het in zicht krijgen van vrouwen extra prioriteit. Het aantal vrouwen in de aanpak is toegenomen met 4 personen. Hiervan zijn 3 personen potentiële uitreizigers.
- Bijna 75 procent van de personen in de aanpak zit in de leeftijdscategorie 20-35 jaar.
- Buiten reikwijdte, casuïstiek
- Bij meer dan 40 procent van de personen in de aanpak is er geen of slecht contact met de vader. Daarnaast blijkt uit de informatie van regisseurs dat bij een kwart van de personen in de aanpak de vader niet in beeld is. Bij 17% is er slecht contact.
- In totaal zijn er 22 personen middels een notificatiebrief genotificeerd. Van de overige 25 personen waren 7 personen al in een eerder stadium (mondeling) genotificeerd, zijn de 10 uitreizigers niet genotificeerd omdat hun adres onbekend is en zijn er 8 personen niet genotificeerd omdat er een opsporings,- of vervolgingsonderzoek loopt. Er is op de peildatum nog geen verwijderingsverzoek ingediend.
- Van de 10 uitreizigers in de aanpak, hebben 6 personen nog contact met het thuisfront. Veelal is er contact met de ouders, maar het kan ook contact zijn met broers en zussen.

H1. De integrale persoonsgerichte aanpak radicalisering

De Amsterdamse Aanpak Radicalisering en Polarisatie kent drie pijlers: 1) het beschermen van kwetsbare groepen en individuen; 2) het verbinden om onderlinge verdraagzaamheid te versterken en tegenstellingen te verkleinen en 3) inzetten op risico's daar waar deze het grootste zijn. De integrale persoonsgerichte aanpak radicalisering (iPGA-R) is onderdeel van de laatste pijler en heeft als doel het (waar mogelijk) beperken van de veiligheidsrisico's veroorzaakt door individuen en groepen, en van strafbare gedragingen door die individuen en groepen. De iPGA-R richt zich op alle vormen van radicalisering. Sinds 1 augustus 2016 maakt de iPGA-R deel uit van het Actiecentrum Veiligheid en Zorg.

Via het Meld,- en Adviespunt radicalisering (MAP) of via de politie kan er op elk moment een nieuwe melding binnenkomen. Het MAP of de politie maakt een eerste beoordeling van de situatie door vragen te stellen aan de persoon die de melding doet. Soms blijkt er na duiding geen sprake te zijn van radicalisering. Als blijkt dat er sprake is van een zorgelijke situatie vanwege (mogelijke) radicalisering, dan wordt de melding doorgeleid naar het Voorportaal. In het Voorportaal stellen de gemeente, politie en het OM (per 1 januari 2017) een basisdossier op voorzien van een duiding van de risico's en een probleemstelling. Er wordt niet alleen gekeken naar individuen maar ook naar groepen en organisaties waar zorgen over zijn. Het Voorportaal adviseert het regieoverleg over het feit of de melding moet worden opgenomen in de iPGA-R. Het Regieoverleg (gemeente, politie, OM, NCTV) neemt aan de hand van de criteria* het uiteindelijke besluit of een persoon wordt opgenomen in de aanpak. Er zijn geen vaste instroommomenten voor de iPGA-R. Personen kunnen gedurende het hele jaar worden opgenomen in de aanpak.

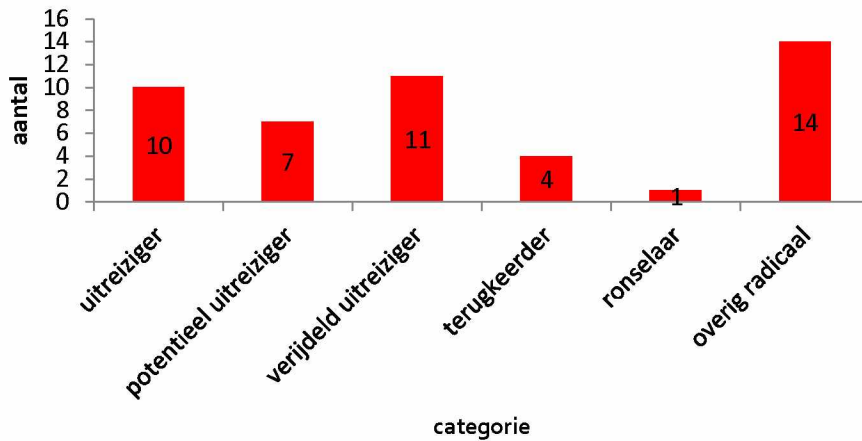
Figuur 1. Instroomproces

*De criteria voor opname in de aanpak zijn als volgt gedefinieerd:

- aantoonbaar risicogedrag, zoals radicale uitingen en gedragingen of het verkeren in de invloedssferen van extremistische netwerken;
- aanwijzingen en/of verdenkingen van strafbare gedragingen zoals oproepen tot geweld, haatzaaien, intimideren, bedreigen en ronselen;
- eerdere veroordelingen voor het plegen van misdrijven met terroristisch oogmerk (voorbereidingshandelingen, deelname terroristische organisaties).

In het beoordelingskader zijn de criteria verder uitgewerkt

Figuur 2. Criteria voor opname in de aanpak

Figuur 3. Verdeling van personen in de aanpak naar risicocategorie

Op peildatum 1 februari 2017 zitten er 47 personen in de aanpak. De grootste groep 'overig radicaal' betreft personen die radicaliseren of het radicale gedachtegoed reeds aanhangen. Deze groep wordt gevolgd door vrijdeldde uitreizigers, personen die daadwerkelijk voorbereidingshandelingen hebben getroffen en/of zijn tegengehouden tijdens hun uitreis. De groep van potentiële uitreizigers bestaat uit personen die het voornemen hebben uitgesproken of waarvan het vermoeden is dat zij deze stap zouden kunnen zetten. De kleinste groep bestaat uit de groep van ronselaars. Hiervan zit 1 persoon in de aanpak.

Sinds de start van de versterkte en verbrede casuïstiekaanpak op 1 april 2016 zijn er stappen gezet om de persoonsgerichte aanpak door te ontwikkelen. Zo is er het cliëntvolgsysteem ontwikkeld, is het beoordelingskader geactualiseerd, is de instrumentenkoffer uitgebreid, zijn de notificatiebrieven verstuurd en zijn er afspraken met de partners gemaakt om een aantal procedures te standaardiseren. Ook is er in juni 2016 een start gemaakt met het monitoren van de ontwikkelingen middels de eerste halfjaarmonitor. Deze heeft inzicht gegeven in de aard en omvang van de dossiers en de doelgroep.

In lijn met deze ontwikkelingen ligt voor u de eerste effectmonitor voor de iPGA-R. In deze monitor worden de eerste resultaten van de aanpak weergegeven. De resultaten zijn onderverdeeld de drie doelstellingen van de aanpak: (1) het verminderen van risicogedrag, (2) het verbeteren van perspectief en (3) het verminderen en voorkomen van de in- en doorstroom van familieleden en vrienden en het bieden van nazorg. Tevens zal een verdiepende analyse worden gepresenteerd naar kenmerken van de personen in de aanpak en de verschillende risicogroepen. In de conclusie wordt ingegaan op de bevindingen en zullen een aantal aanbevelingen worden gegeven. Hierin zullen de uitkomsten van de eerste halfjaarmonitor mee worden genomen. Tot slot zal er in de bijlage stil worden gestaan bij het Meld-en Adviespunt Radicalisering en de aard, en de omvang van de vragen en meldingen die hier binnenkomen.

De analyse is gebaseerd op registraties van regisseurs in het cliëntvolgsysteem ^{5.1.2.e} _{5.1.2.e} Daarnaast hebben het OM, Leerplicht, WPI en de GGD een bijdrage geleverd.

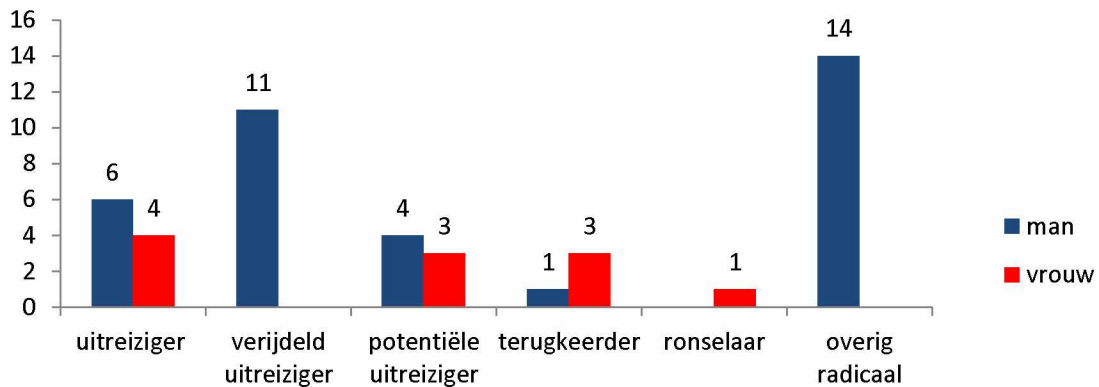
1.1 Achtergrondgegevens personen in de aanpak

1.1.1 Geslacht

Van de personen in de aanpak is 77% man (36 van de 47), een 23% is vrouw (11 van de 47). Er is gekeken naar hoe de verschillende subgroepen verdeeld zijn over de geslachten. Opvallend is dat 3 van de 4 terugkeerders van het vrouwelijk geslacht zijn en dat de enige persoon die gecategoriseerd is als ronselaar ook van het vrouwelijk geslacht is. Uit de eerste monitor kwam naar voren dat vrouwen niet aanwezig waren in de categorieën vrijdeld uitreiziger, potentieel uitreiziger en overig radicaal, maar wel aanwezig waren in de categorieën uitreizigers en terugkeerders. Dit suggereerde dat de vrouwen niet in een vroeg stadium in beeld kwamen, maar wel uitreizen. Sinds de vorige halfjaarmonitor (1 juni 2016) zijn er 4 vrouwen ingestroomd in de aanpak. Het gaat hier om 3 potentiële uitreizigers en 1 uitreiziger die daarvoor on hold stond. Het feit dat deze vrouwen nu zijn ingestroomd duidt erop dat vrouwen nu eerder worden gesignaleerd dan voorheen.

Figuur 4. Geslacht

Figuur 5. Genderverdeling per risicocategorie

1.1.2 Leeftijd

62% van de personen in de aanpak valt niet onder adolescentiefase (t/m 25 jaar). ^{5.1.2.e}

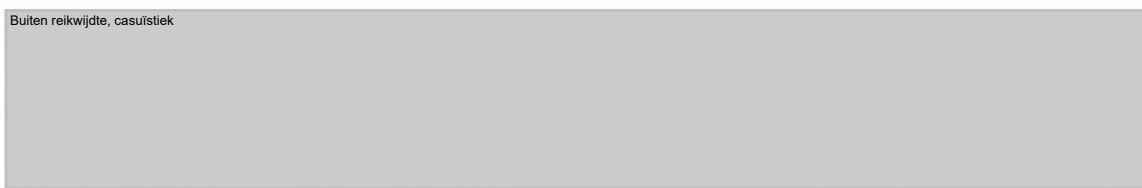
^{5.1.2.e} en 2 personen zijn ouder dan 45 jaar.

Figuur 6. *Leeftijdsverdeling*

Buiten reikwijdte, casuïstiek

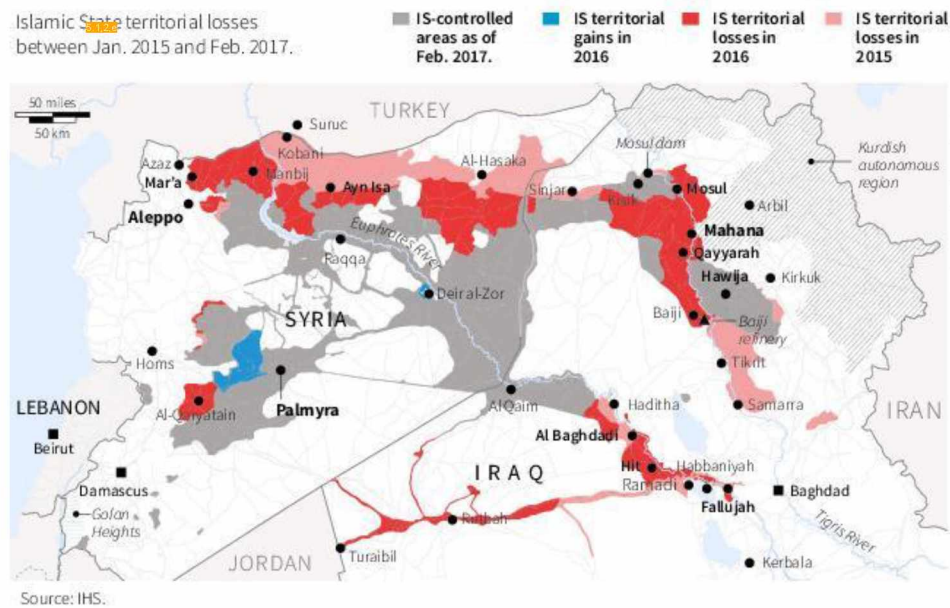

VERTROUWELIJK

H2. Doelstelling 1: Het verminderen van risicogedrag

Binnen de iPGA-R wordt gefocust op het verminderen van alle vormen van risicogedrag. Daarmee wordt getracht te voorkomen dat personen een veiligheidsrisico vormen voor de maatschappij.

2.1 Uitreizen

Figuur 8. Overzicht strijdgebied in Syrië en Irak (Bron: Internationale conflictmonitor IHS)

Voordat er gesproken wordt over Amsterdamse uitreizigers, is het goed om een beeld te hebben van het huidige strijdgebied in Syrië en Irak. Figuur 8 geeft een overzicht van ISIS gecontroleerd gebied in Syrië en Irak in februari 2017 ten opzichte van 2016. Het ISIS gecontroleerd gebied is verspreid over beide landen, maar staat wel onder enorme druk.

Tabel 1. Amsterdamse uitreizigers

Uitreizigers	Totaal aantal sinds 2009	In de regio-aanpak
Overleden	6	-
Teruggekeerd	4	4
Vermoedelijk ISIS gebied	11	8
In overig gebied	2	2
Totaal	23	14

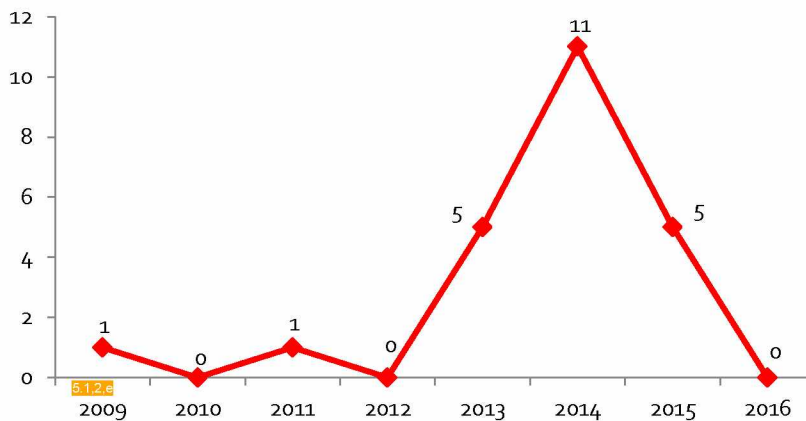
In de periode 2009-2016 zijn in totaal 23 mensen uitgereisd in de gemeente Amsterdam. Van deze 23 personen verblijven vermoedelijk nog 11 personen in ISIS gebied, verblijven 2 personen ergens

anders (Buiten reikwijdte, casuïstiek), zijn er 4 teruggekeerd en zijn er 6 vermoedelijk overleden. In 2016 is het aantal uitreizigers niet meer gegroeid. Het kan zo zijn dat niet alle personen in beeld zijn. Er wordt geprobeerd om een zo goed mogelijke informatiepositie te hebben om te voorkomen dat personen over het hoofd worden gezien.

Van de 23 uitreizigers zitten er op dit moment 14 personen nog in regie, 4 terugkeerders en 10 uitreizigers. 5.1.2.d

5.1.2.d

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Figuur 9. Jaar van uitreizen

De meeste Amsterdammers zijn in 2014 vertrokken, gevolgd door 2013 en 2015. De piek in 2014 valt samen met het uitroepen van het kalifaat door ISIS in juni 2014. Opvallend zijn de vroege uitreizigers. Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Het fenomeen uitreizigers is dus niet van

de laatste jaren alleen. De omvang is wel gegroeid.

Terugkeerders

Er zijn in Amsterdam 4 personen teruggekeerd uit strijdgebied.³ Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

De AIVD (2017) verwacht dat het aantal terugkeerders naar Europa de komende tijd druppelsgewijs zal stijgen. Omdat deze groep al minstens een jaar in ISIS gebied verblijven, is de dreiging die uitgaat van toekomstige terugkeerders naar verwachting groter dan

² Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

³ Buiten reikwijdte, casuïstiek

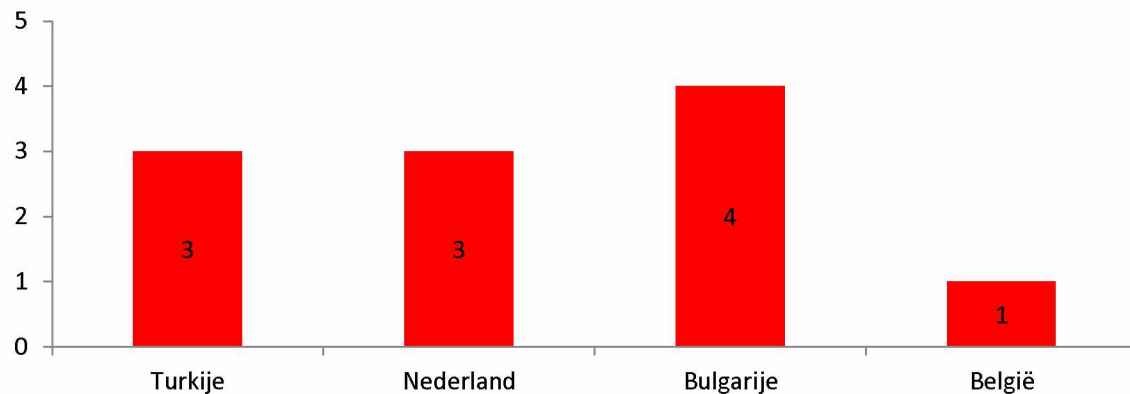
Buiten reikwijdte, casuïstiek

die van de groep die voor 2017 is teruggekeerd naar Nederland. Deze veiligheidsrisico's zijn al aanwezig bij kinderen vanaf 9 jaar, omdat zij vanaf die leeftijd al wapen- en gevechtstraining krijgen, maar ook op een ISIS school zitten. Dit geldt ook voor kinderen die hierna toe zijn gevlucht. Het is belangrijk dat hiervoor aandacht is.

Tabel 2. Verijdelde uitreizigers

Verijdelde uitreizigers	Aantal
Totaal aantal voorkomen uitreis pogingen	13
↳ Waarvan niet alsnog uitgereisd	11
↳ Waarvan uitreis alsnog gelukt is	2

Verijdelde uitreizigers

Figuur 10. Overzicht landen waar uitreizigers zijn tegengehouden

In totaal zijn 11 personen in de aanpak verijdelde uitreizigers. Buiten reikwijdte, casuïstiek
 Buiten reikwijdte, casuïstiek De overige 11
 personen zijn niet alsnog uitgereisd. Buiten reikwijdte, casuïstiek
 Buiten reikwijdte, casuïstiek Na
 Bulgarije volgt Turkije (3) en Nederland (3), en België (1) als land waarin ze zijn tegengehouden.
 Buiten reikwijdte, casuïstiek
 Buiten reikwijdte, casuïstiek Er zijn bij ten minste 5 personen actieve pogingen ondernomen door
 de familie, vrienden en/of de instanties (politie/gemeente) om de persoon tegen te houden.

5.1.2.d

5.1.2.d

2.2 Terroristische handelingen

Binnen de iPGA-R wordt getracht risicogedrag te voorkomen. Hiervoor worden naast bestuurlijke en maatschappelijke maatregelen ook strafrechtelijke maatregelen ingezet. In het bijzonder wordt er gekeken naar strafbare feiten met terroristisch oogmerk. Voorbeelden hiervan zijn deelname aan de gewapende strijd of deelname aan terroristische training. Naast de strafbare feiten die verbonden zijn aan het uitreizen naar strijdgebied, zijn er ook andere strafbare gedragingen waarvan betrokkene verdacht kan zijn cq vervolgd voor kan worden. Voorbeelden hiervan zijn:

- dreigen en oproepen tot gericht geweld tegen personen en groepen en hun bezittingen
- aanzetten en oproepen tot haat
- rekruteren van personen/groepen die naar een oorlogsgebied willen afreizen
- terroristisch misdrijf

Tabel 4. Delicten met terroristisch oogmerk

Delicten met terroristisch oogmerk	Aantal
Personen verdacht van delict met terroristisch oogmerk	10
↳ Waarvan veroordeeld	8
↳ Waarvan nog in proces	2

In totaal zijn er 10 personen aangehouden voor delicten met terroristisch oogmerk. Het betreft allemaal mannen. Van deze 10 personen zijn er 7 veroordeeld tot deelname aan of poging tot deelname aan een terroristische organisatie. Dit zijn vrijgelde uitreizigers. Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

De verwachting is dat het aantal terugkeerders zal groeien en de dreiging die van hen uitkomt tot zorgen baart. Het regieoverleg zal kijken naar het huidige regieproces en daar waar nodig aanpassingen doorvoeren zodat kan worden voorkomen dat bepaalde essentiële onderdelen over het hoofd worden gezien. Te denken valt aan de impact van de terugkeer op de wijk.

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

2.3 Overig risicogedrag gebaseerd op radicaal gedachtegoed

Naast de strafrechtelijke interventie gericht op strafrechtelijk vervolgen van delicten met een terroristisch oogmerk, zijn er in de aanpak eveneens personen voor een "regulier" misdrijf vervolgd, maar die wel ideologisch geïnspireerd zijn. Het is belangrijk om hiervoor te kijken naar de context waarin dit gedrag is vertoond.

Op de peildatum zijn er 2 personen in de aanpak waarvan bekend is hun delict ideologisch geïnspireerd is.

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

2.4 Delictgeschiedenis

In de iPGA-R wordt getracht alle vormen van risicogedrag te voorkomen, ook crimineel gedrag dat niet in verband staat met terroristische handelingen. Door dit criminele gedrag in kaart te brengen, kan worden onderzocht of er, en zo ja wat voor, verband bestaat tussen criminaliteit en radicalisering.

Er is gekeken naar de delictgeschiedenis van personen in de aanpak. Hiervoor zijn antecedenten over verkeersovertredingen (zoals te hard rijden en zwart rijden) en overtreding leerplichtwet niet meegerekend. In bijlage 2 staat een overzicht van de veroordelingen van personen in de aanpak. Hiervoor is de delictgeschiedenis van de afgelopen 10 jaar in kaart gebracht.

Van de 47 personen in de aanpak, hebben 22 personen 1 of meerdere strafbare feiten gepleegd waarvoor zij veroordeeld zijn. Daarbij zijn er nog 3 personen die worden verdacht van strafbare gedragingen, maar niet onherroepelijk zijn veroordeeld. Alle 22 personen betreffen mannen. Geen enkele vrouw heeft antecedenten. Dit laat des te meer zien dat vrouwen toch een ander radicaliseringsproces lijken te hebben.

⁵ Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

In bijlage 2 staat het soort en aantal veroordelingen van personen in de aanpak weergegeven. De aard van de veroordelingen verschilt.

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Het aantal personen met een strafblad is niet ongewoon en vergelijkbaar met Europese cijfers over geradicaliseerde personen (ISCR; 2016). Een verklaring die hiervoor wordt gegeven is het feit dat zowel criminelen als geradicaliseerde personen geboren worden in vergelijkbare sociale milieus en dus vergelijkbare voedingsbodem hebben voor rekrutering van zowel jihadistische als criminele netwerken.

Het valt wel op dat het aantal uitreizigers met een strafblad lager is dan bij andere Europese landen. Onderzoek (ISCR; 2016) laat zien dat in België meer dan de helft van de uitreizigers een strafblad heeft. In Duitsland, is dat zelfs 2/3 van de uitreizigers. Slechts 2 van de 10 Amsterdamse uitreizigers hebben een strafblad voor hun uitreis. Dat laat zien dat de Amsterdamse groep uitreizigers minder zichtbaar was bij instanties dan in andere Europese steden.

Met het oog op het aantal personen in de aanpak met een crimineel verleden is het belangrijk om te onderzoeken hoe dit verleden kan bijdragen aan het radicaliseringsproces. Onderzoek van het ISCR (2016) laat zien dat het jihadistische discours samenvalt met persoonlijke behoeftes en wensen van criminelen en dat dit discours kan worden gebruikt om geweld en participatie in het criminele circuit door jihadisten te stimuleren. Zo zijn er Europese voorbeelden van geradicaliseerd personen die door het omarmen van het jihadistische gedachtegoed een verantwoording vonden om hun criminele activiteiten voort te zetten. Hierbij wordt het narratief van jihadisten zodanig aangepast dat dit aansluit bij personen met een crimineel verleden. Echter, het tegenovergestelde is ook aangetoond: dat het radicaliseringsproces juist leidt tot het stoppen van crimineel gedrag, omdat personen weer met schone lei willen beginnen (ISCR; 2016). In de Amsterdamse context kan gekeken worden hoe de *crime-terror nexus* zich verhoudt.

Aantal delicten en veroordelingen sinds 1 april 2016

In de periode 1 april 2016 tot aan de peildatum hebben 5 personen een delict gepleegd. Hiervan zijn er 2 veroordeeld.

Buiten reikwijdte, casuïstiek

⁶ Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

	Verdacht	Veroordeeld
Overig radicaal	1	2
Terugkeerder	1	-
Verijddeld uitreiziger	-	1

Tabel 5: strafbare feiten sinds 1 april 2016

a. In detentie

Op de peildatum zitten er 3 personen in detentie. Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

5.1.2,d

5.1.2.d

Buiten reikwijdte, casuïstiek

H3. Het verbeteren van toekomstperspectief

Een belangrijk middel om te voorkomen dat iemand (verder) afglijdt in risicogedrag is het bieden van een perspectief op betere maatschappelijke kansen. Binnen de iPGA-R is hier veel aandacht voor, bijvoorbeeld door in te zetten op het behalen van een startkwalificatie, door toeleiding naar passende zorg, oog te hebben voor het netwerk en het verbeteren van de opvoedsituatie- en omgeving.

3.1 Inzet op passende zorg door screening en diagnostiek

5.1.2.d

5.1.2.d

5.1.2.d

5.1.2.d

5.1.2.d

5.1.2.d

5.1.2.d

5.1.2.d

H4. Verminderen en voorkomen van in- en doorstroom familieleden en vrienden en het bieden van nazorg

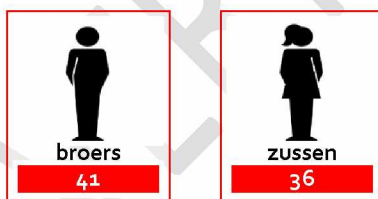
Binnen de iPGA-R wordt niet alleen gekeken naar de personen zelf, maar ook naar de directe omgeving van de persoon. Hiermee worden mogelijke veiligheidsrisico's van deze familieleden en/of vrienden voorkomen dan wel beperkt. Daarnaast wordt er soms ondersteuning geboden aan familieleden wanneer iemand radicaliseert. Dit kan praktische ondersteuning zijn, zoals het zoeken van de juiste hulpverleningsinstantie, maar ook ondersteuning van de familie in het gesprek met een geradicaliseerd familielid is mogelijk.

4.1 Inzicht in gezinsomgeving

Binnen de iPGA-R is onderzocht hoeveel minderjarige en meerderjarige broertjes en zusjes bekend zijn en het aantal kinderen van personen in de aanpak. Vanwege het belang van kindveiligheid is binnen de iPGA-R een directe lijn met de Gecertificeerde Instellingen (GI's) jeugdbescherming-jeugdreclassering (Jeugdbescherming Amsterdam en de William Schrikker Groep) en de Raad voor de Kinderbescherming. De GI's en de RvdK zitten in het ITAT-R en kunnen door de regisseurs van de iPGA-R ook direct ingezet worden bij cases waarin vragen zijn over de veiligheid van minderjarige broertjes en zusjes en kinderen van de personen in de aanpak. Via de GIs kan waar nodig verbinding worden gemaakt met de Ouder- en Kind Teams (OKT), Samen DOEN en aanvullend specialistisch jeugdhulpaanbod voor deze minderjarige kinderen en hun ouders/opvoeders. Ook de Overlastgevende Multiprobleemgezinnen- aanpak (OMPG) is onderdeel van de iPGA-R en adviseert regisseurs mede vanuit het perspectief van kindveiligheid en het systeem waarin de kinderen en jongeren opgroeien. ^{5.1.2.d}

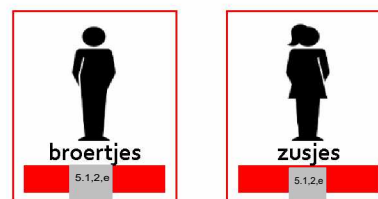
5.1.2.d

Meerderjarige broers en zussen

Figuur 18. Aantal meerderjarige broers en zussen

Minderjarige broertjes en zusjes

Figuur 19. Aantal minderjarige broers en zussen

Minderjarige broertjes en zusjes

5.1.2.e

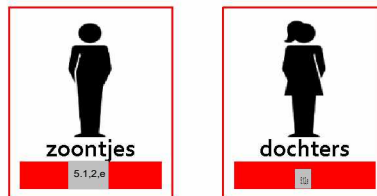
5.1.2.c

Minderjarige Kinderen van personen in de aanpak

In totaal hebben de personen in de aanpak 5121 minderjarige kinderen.

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Figuur 20: Aantal minderjarige kinderen in de aanpak

Buiten reikwijdte, casuïstiek

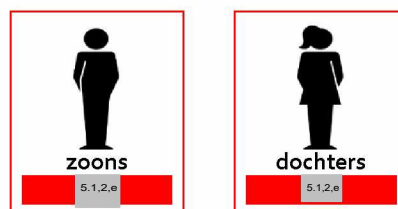
Meerderjarige kinderen van personen in de aanpak

Op dit moment hebben 2 personen in de aanpak een totaal van 4 meerderjarige kinderen.

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Figuur 21: Aantal meerderjarige kinderen in de aanpak

5.1.2.d

5.1.2,d

5.1.2,d

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

5.1.2,d

5.1.2,d

5.1.2,d

5.1.2.d

5.1.2.d

5.1.2.d

5.1.2.d

4.5 Netwerkanalyse

In deze monitor is een start gemaakt met het onderzoeken van de onderlinge relaties en netwerken van personen in de aanpak. Hieruit blijkt dat er veel onderlinge relaties zijn van personen in de aanpak. Slechts bij 8 van de 47 personen kon er geen verband worden gevonden met 1 of meerdere personen in de aanpak. Er is tijdens het regieoverleg afgesproken dat de netwerken en de strategieën die zij gebruiken dit jaar op structurele wijze in kaart zal worden gebracht. ^{5.1.2.d} Hierbij zal ook gekeken worden of of de interventies wel effectief zijn om deze strategieën te bestrijden.

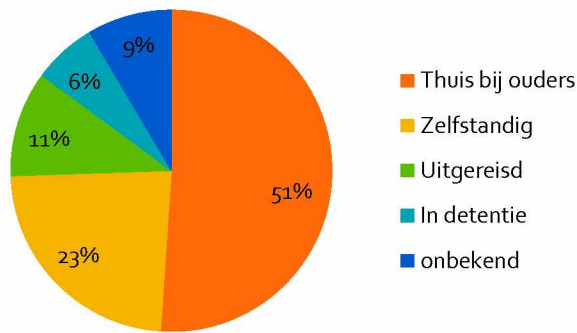
VERTROUWENLIJK

H5. Doelgroepanalyse

Er is een dossieranalyse uitgevoerd bij de 47 personen die in de aanpak zitten. Naast reguliere achtergrondgegevens zoals geslacht en leeftijd is ook gekeken naar andere relevante kenmerken.

5.1 Woonsituatie

Van de 47 woont ruim de helft van de personen in de aanpak thuis bij (één van) hun ouders. Meer dan een derde van de personen (34%) woont op zichzelf. 11 % van de personen in de aanpak zijn uitgereisd. Ten tijde van de dossieranalyse zat 6% van de groep (3 subjecten) in detentie.

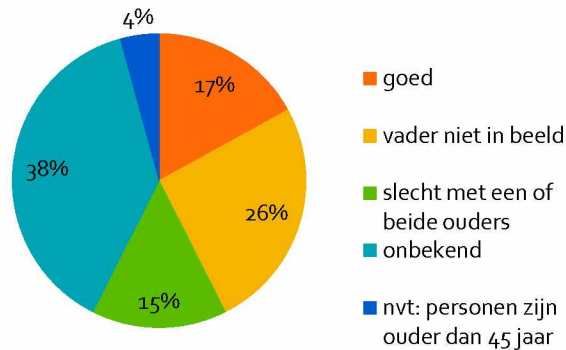

Figuur 22. Woonsituatie

5.2 Sociale omgeving

5.2.1 Relatie met ouders

Daarnaast viel in de dossieranalyse op dat er een aantal personen een verstoorde relatie hadden met (één van de) ouders. Zo valt op dat bij een kwart van de personen in de aanpak de vader niet in beeld is (geen of weinig contact met vader of vader overleden) en is er bij 17% slecht contact. Hoe de relaties zijn met de moeders is niet bekend. Er is gekeken of er een verschil is tussen de subgroepen die binnen de aanpak worden onderscheiden als het gaat om de relatie met hun ouders. Er blijkt geen opvallend verschil tussen de subgroepen te bestaan.

Figuur 23. Relatie met ouders

5.2.2 Contact met familie door uitreizigers

Als een persoon uitreist, betekent dat niet dat het contact met het thuisfront beëindigt. Er zijn verschillende scenario's mogelijk wat het contact met het thuisfront kan betekenen:

1. De uitgereisde persoon wil via het contact de achterblijvers motiveren om ook uit te reizen. Via het contact kunnen andere familieleden radicaliseren
2. De uitgereisde persoon wil terug naar Nederland en benadert de familie hierover.

Tabel 13. Contact met het thuisfront

Contact met thuisfront	Aantal
Nog contact	6
Contact was aanwezig, maar is verbroken	2
Geen contact	2
Totaal	10

Van de 10 uitreizigers in de aanpak, hebben 6 personen nog telefonisch contact met het thuisfront. Veelal is er contact met de ouders, maar het kan ook contact zijn met broers en zussen.

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

5.3 Notificatie

In tabel 14 is te zien hoeveel personen uit de aanpak genotificeerd zijn of niet.

⁸ Buiten reikwijdte, casuïstiek

Tabel 14. *Overzicht notificatie*

Notificatie	Aantal
Aantal personen genotificeerd	22
↳ Waarvan familie ook is genotificeerd	2
Aantal personen niet genotificeerd	25
↳ Waarvan familie wel is genotificeerd	8
Totaal	47

Van de 47 personen in de aanpak hebben 22 personen een notificatiebrief ontvangen. Bij 2 van deze personen heeft ook de familie een brief gekregen. Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Tabel 15. *Reden om niet te notificeren*

Reden voor niet notificatie	Aantal
Persoon is al op de hoogte	7
Uitreizigers (adres onbekend)	10
Op grond van één van de uitzonderingsgronden ⁹	8
Totaal	25

Van de 47 personen zijn er 25 niet genotificeerd. Hiervan zijn 7 personen al mondeling genotificeerd voordat de notificatieplicht werd ingesteld. Daarnaast zijn 10 personen niet genotificeerd omdat zij zijn uitgereisd, waardoor hun adres onbekend is. Tot slot zijn 8 personen op grond van één van de uitzonderingsgronden niet genotificeerd. Op de peildatum is er nog geen inzage,- of verwijderingsverzoek ingediend.

5.4 Motivatie voor begeleiding

Voor de effectiviteit van het plan van aanpak is belangrijk dat de personen in de aanpak bereid zijn mee te werken.

⁹ Op grond van artikel 34 Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) zijn wij als overheid verplicht om een burger te informeren dat er gegevens over hem/haar worden verwerkt. Art. 43 WBP geeft de uitzonderingen hierop weer:

De verantwoordelijke kan de artikelen 9, eerste lid, 30, derde lid, 33, 34, 34a, tweede lid, en 35 buiten toepassing laten voor zover dit noodzakelijk is in het belang van:

- a. de veiligheid van de staat;
- b. de voorkoming, opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- c. gewichtige economische en financiële belangen van de staat en andere openbare lichamen;
- d. het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gesteld ten behoeve van de belangen, bedoeld onder b en c, of
- e. de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen.

Tabel 16. *Bereidheid mee te werken aan plan van aanpak*

Bereidheid mee te werken	Aantal
Werkt mee	24
Werkt niet mee	2
Verblijfplaats onbekend	2
Nvt- niet genotificeerd	8
Nvt -uitreizigers	10
Totaal	47

Van de 47 personen in de aanpak werken er op peildatum 1 februari 2017 24 personen mee. Dit kan betekenen dat zij in gesprek zijn met de regisseur over de in te zetten interventies of dat zij al meewerken aan interventies, zoals 5.1.2.d. Van de 47 personen willen er 2 niet meewerken, omdat zij het niet eens zijn dat ze in de aanpak zitten. Bij 2 personen is er nog geen contact geweest tussen de persoon en de regisseur, omdat de betrokkenen geen vaste verblijfplaats hebben.

VERTROUWELIJK

H6. Voorlopige conclusie en aanbevelingen

6.1 Voorlopige Conclusie

Met deze concept effectmonitor is een eerste stap gezet om de personen in de iPGA-R systematisch in kaart te brengen. Hieruit komt naar voren dat er steeds beter beeld is van de personen in de aanpak, de aanwezige problematiek en de inzet die hierop wordt gepleegd.

De eerste doelstelling betreft het verminderen van risicogedrag. De monitor heeft een beeld geschetst van het totaal aantal uitreizigers en terugkeerders en aantal voorkomen uitreispingen. Zo is er een dalende trend van het aantal uitreizigers, Buiten reikwijdte, casuïstiek en niemand succesvol uitgereisd. Naar verwachting zal het aantal terugkeerders de komende periode groeien. Minderjarige terugkeerders vormen hierbinnen een bijzondere groep.¹⁰ Hoewel terugkeerders hetzelfde regieproces doorlopen, is het belangrijk om te voorkomen dat bepaalde dingen over het hoofd worden gezien, zoals de impact van de terugkeer op de wijk. Daarnaast heeft de monitor de eerste stap gezet om de delictgeschiedenis van personen in de aanpak in beeld te brengen. Hieruit komt naar voren dat 22 personen in de aanpak 1 of meer veroordelingen heeft. Buiten reikwijdte, casuïstiek De volgende stap is om in kaart te brengen hoe dit criminele verleden kan bijdragen aan het radicaliseringsproces. Geen enkele vrouw heeft een strafblad, wat laat zien dat vrouwen toch een ander radicaliseringsproces lijken te hebben. Tot slot heeft deze effectmonitor een eerste stap gemaakt om het ideologisch component zichtbaar te maken. Het is belangrijk om bij de volgende effectmonitor de impact van ideologie nog verder uit te diepen. Het duiden van dit ideologisch component blijkt nog lastig voor de regisseurs.

Doelstelling 2 van de aanpak betreft het verbeteren van het toekomstperspectief. Dit gebeurt onder andere door het inzetten van passende zorg met behulp van 5.1.2,d

5.1.2,d

---

¹⁰ Zie: "Minderjarigen bij ISIS", gepubliceerd door de NCTV en AIVD in april 2017

Doelstelling 3 betreft het voorkomen van het radicaliseren van familieleden en vrienden van personen in de aanpak en het bieden van nazorg. In de aanpak wordt tegenwoordig standaard onderzocht of er zorgbehoefte is bij minderjarige broertjes en zusjes. Dit is ook van belang omdat de helft van de personen in de aanpak nog thuiswonend is en andere familieleden mogelijk negatief zouden kunnen beïnvloeden. Een zorg hierin is dat niet alleen de zichtbare, externaliserende problematiek van deze familieleden (waaronder kinderen en minderjarige broertjes en zusjes) in kaart te brengen maar juist ook de internaliserende problematiek. Dit omdat juist bij deze doelgroep identiteitsconflicten en de zoektocht naar zingeving een rol spelen, en dit mogelijk over het hoofd wordt gezien door hulpverleners en ouders. Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Tot slot is in deze effectmonitor een eerste stap gezet om de (sociale) netwerken van personen in de aanpak met behulp van dossierinformatie in kaart te brengen. Hieruit blijkt dat er veel onderlinge relaties aanwezig zijn. Om hier beter zicht op te krijgen zouden de plannen van aanpak van de verschillende personen meer kunnen worden afgestemd.

6.2 Aanbevelingen

De effectmonitor bevat een grote hoeveelheid informatie over de doelgroep en de ingezette middelen. Hieruit volgen aanbevelingen op de meest opvallende bevindingen:

- Deze eerste effectmonitor geeft een eerste beeld van de doelgroep zelf en de inzet die op hen wordt gepleegd. Deze informatie zou in het ITAT-R en regieoverleg gezamenlijk geduid kunnen worden om tot scherpere beleidsaanbevelingen te komen;
- Met het oog op het groeiend aantal verwachte terugkeerders en de vergrote risico's die uit deze groep komt, zou het terugkeerproces vooraf kunnen worden vastgelegd. Het regieoverleg geeft dit vorm. Hierin is het belangrijk dat niet alleen naar de terugkeerder wordt gekeken, maar ook naar de omgeving waarin hij/zij terugkeert.
- Doordat blijkt dat bijna de helft van de personen veroordeeld zijn voor 1 of meer strafbare feiten zonder terroristisch oogmerk, is het belangrijk dat deze delicten blijvend worden geduid in de (radicaliserings)context waarin zij mogelijk worden gepleegd. 5.1,2,d

5.1,2,d

- 5.1,2,d

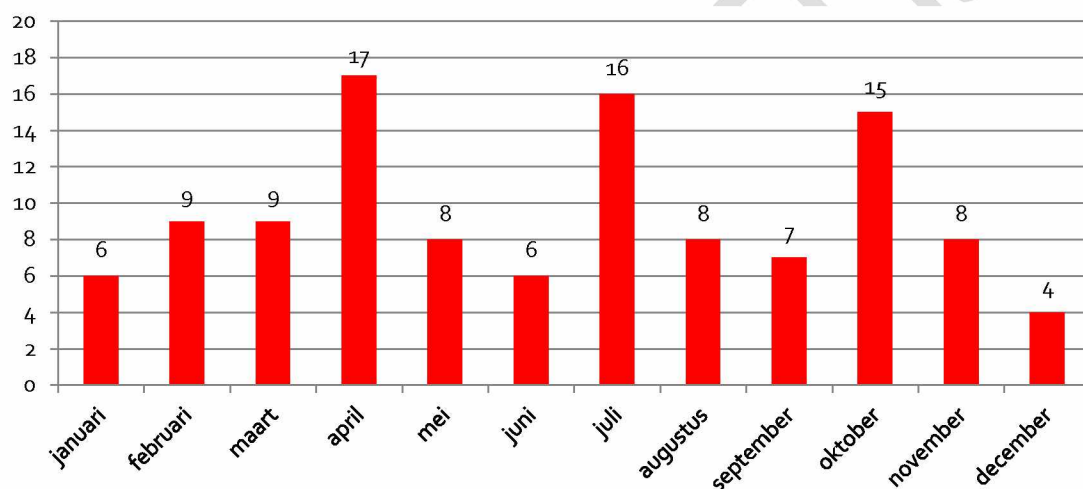
- 5.1,2,d

- Door het onderzoek naar de sociale netwerken blijkt dat er onderlinge contacten zijn tussen personen die in de aanpak zitten. Er zou meer geëxperimenteerd kunnen worden met groeps-, en of familieaanpakken. Ook kan er gekeken worden of er samen met andere gemeenten een aanpak op bepaalde intra-stedelijke netwerken kunnen worden aangepakt, rekening houdend met privacy,- en informatiedeling.

Bijlage 1: Het Meld- en Adviespunt Radicalisering

Het Meld- en adviespunt Radicalisering is het kennis- en expertisecentrum van de gemeente Amsterdam. Het is bedoeld voor professionals en sleutelfiguren die in hun werk te maken kunnen krijgen met signalen van (mogelijke) radicalisering. Voorbeelden hiervan zijn docenten, jongerenwerkers, leerplichtambtenaren, vrijwilligers van zelforganisaties, medewerkers van GGD en GGZ enzovoorts.

Professionals kunnen het Meld- en adviespunt benaderen als zij zorgen hebben over signalen van (mogelijke) radicalisering of als zij behoefte hebben aan meer informatie of als zij met een expert willen spreken. Tevens is het meld- en adviespunt bedoeld om advies en handvatten te bieden bij het signaleren en/of omgaan met radicalisering.

Figuur 24. Overzicht meldingen en adviesvragen in 2016

In 2016 zijn er 113 meldingen en adviesvragen ingediend en afgehandeld. Hiervan zijn er 9 opgenomen in de iPGA-R.

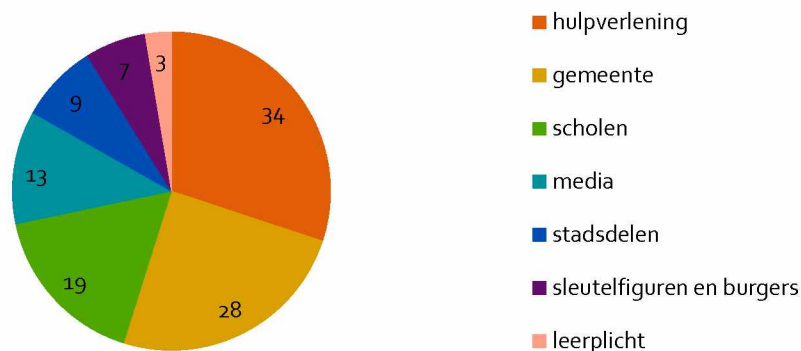
Het Meld- en Adviespunt behandelt vragen en meldingen over alle vormen van radicalisering en bespreekt de zorgen met de melder.. In 2016 gingen de meeste meldingen over het islamitisch extremisme (102), rechtsextremisme (4) en linksextremisme (1). De overige 6 pasten niet in deze categorieën. Voorbeelden hiervan zijn een melding over een ...

Als de adviesvragen verdeeld worden over de risicocategoriën dan gaat het gros (92) van de meldingen en adviesvragen over individuen die radicaliseren of het radicale gedachtegoed reeds aanhangen. Daarnaast gaan 9 van de meldingen en adviesvragen over mogelijke potentiële en vrijdelde uitreizigers. Daarnaast zijn er 2 meldingen behandeld over terugkeerders en 1 over een vermoedelijke ronselaar. De overgebleven 9 meldingen vallen onder de categorie overig.

Het aantal meldingen en adviesvragen dat binnenkomt, wisselt enorm. In de maanden april, juli en oktober is het meeste aantal meldingen binnengekomen. De piek in april kan mogelijk verklaard worden door de grotere alertheid bij professionals na de aanslagen in Brussel van 22 maart 2016. Van de 16 meldingen/ adviesvragen in april waren 14 het gevolg van radicale en sympathiserende uitspraken ten aanzien van de aanslagen en de aanslagplegers. De piek in juli kan mogelijk verklaard worden door de onrust naar aanleiding van de coupe in Turkije die plaatsvond op 15-16 juli 2016. Dit gecombineerd met de (naderende) schoolvakantie waardoor scholen geneigd zijn om het Meld- en Adviespunt te benaderen, zodat eventuele zorgen over leerlingen voor het aanbreken van de vakantie opgepakt kunnen worden.

De meldingen zijn afkomstig van allerlei partners en andere (hulpverlenende) organisaties. In volgorde van omvang van het totaal aantal binnengekomen meldingen, betreft het de volgende organisaties: hulpverlening (34), gemeente (28), scholen (19), media (13), stadsdelen (9), sleutelfiguren en burgers (7), leerplicht (3). De meeste meldingen komen dus binnen vanuit de hulpverlening, dit betreft in ongeveer de helft van de gevallen wooninstellingen waar de betrokkenen kort of langdurig intramuraal verblijven.

Herkomst meldingen meld- en adviespunt

Figuur 25. *Herkomst meldingen meld- en adviespunt*

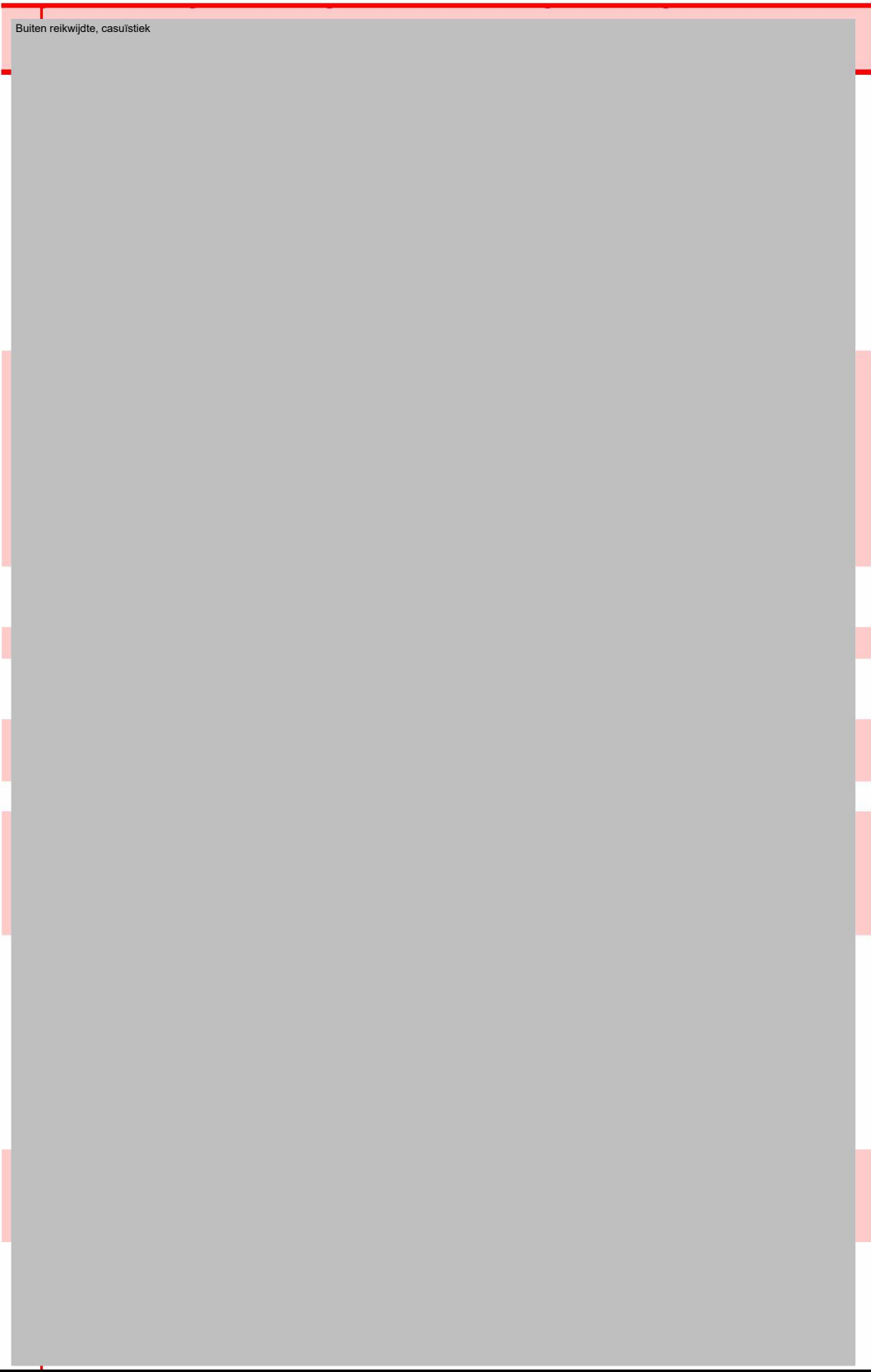
Bijlage 2 Overzicht misdrijven en veroordelingen personen in de iPGA-R

VERTROUWELIJK

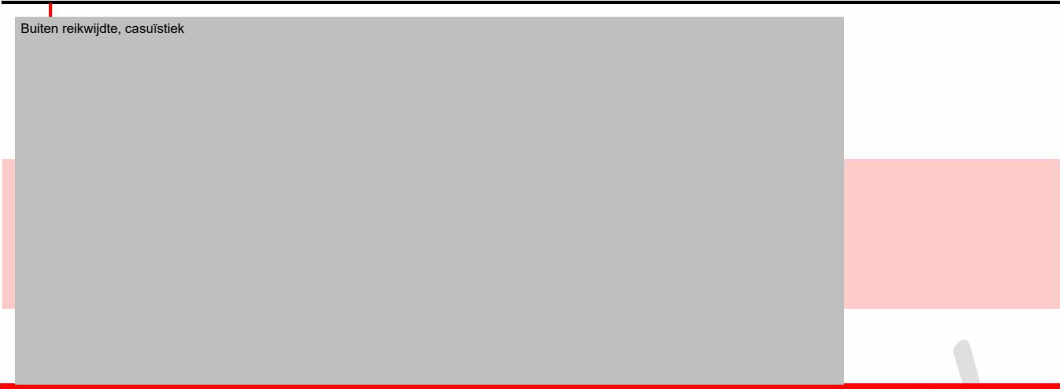
Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

Buiten reikwijdte, casuïstiek

VERTROUWELIJK